

Секція: Інвестиції та інновації

Гуртовий Юрій Валентинович

студент економічного факультету

Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

м. Дніпро, Україна

РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ

Інвестиційний процес та його активність безпосередньо впливають на вітчизняну економіку та її окремі сектори, зумовлюючи загальну тенденцію їх розвитку. Саме інвестиції формують здатність економіки до ефективного виробництва товарів та послуг і раціонального використання наявних ресурсів, визначають місце і роль країн на світових ринках, забезпечують зростання валового внутрішнього продукту і, як наслідок, національного доходу. Результатом ефективного управління інвестиційними активами, що безпосередньо впливає на збільшення національного доходу, є покращення рівня життя населення країни. Все це зумовлює необхідність та актуальність дослідження розвитку інвестиційного процесу в Україні.

У національній економіці у період з 2012 по 2016 рр. відбувся спад і поживлення інвестиційних процесів, що показано на таблиці.

Рис. 1. «Капітальні інвестиції за видами активів» [1]

Так, починаючи з 2012 року, інвестування у матеріальні активи – житлові, нежитлові будівлі, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, землю – неухильно зменшувалося з 285 146 млн. грн. у 2012 до 212 035 млн. грн. у 2014 році. Дані зміни є наслідком погіршення інвестиційного клімату, що сталося внаслідок наступних факторів: зниження фінансових можливостей бюджетів всіх рівнів, підприємств, населення; недосконалість і часті зміни законодавчої і нормативно-правової бази; нестабільна політична ситуація в країні тощо. Завдяки управлінським рішенням органами виконавчої влади, виділенню грошових траншів та допомоги міжнародними фінансово-валютними організаціями та урядами деяких країн світу, відбулося покращення інвестиційного клімату. Так, у 2015 році сукупний обсяг інвестицій сягнув 273 116 млн. грн., що перевищив аналогічний показник 2013 року на 5318 млн. грн., а у 2016 році на 22% збільшилися у порівнянні з 2012 роком. Якщо взяти до уваги інфляційні процеси, які «з’їли» гривню і спричинили її знецінення, і порівняти капітальні інвестиції, наприклад, в доларах США, то кошти, спрямовані на інвестиції у 2016 році, у 2.5 рази менше за інвестиції 2012 року.

Проаналізувавши розподіл капітальних інвестицій за видами активів, інвестиції у матеріальні активи в середньому перевищують інвестиції у нематеріальні активи у 25,9 разів.

У структурі капітальних інвестицій за джерелами фінансування найвагомніше місце займають власні кошти суб’єктів господарювання, наприклад, підприємств та організацій, які мають на меті збільшити запас капіталу та максимізувати прибутки. Але слід зауважити, що в тих соціально-економічних умовах, які склалися в Україні на сьогодні, процес інвестування із власних джерел підприємств ускладнене внаслідок їх обмеженості. Низький рівень управління і фінансові аспекти не дають

можливості вітчизняним підприємствам і організаціям формувати власний інвестиційний потенціал.

Для здійснення інвестиційних процесів суб'єкти господарювання можуть залучати як внутрішні, так і зовнішні фінансові ресурси. Але через несприятливий інвестиційний клімат іноземні інвестори не поспішають вкладати гроші у розвиток наших підприємств, зокрема у 2016 році на іноземні інвестиції припадає лише 2,6% капітальних інвестицій. Відомо, що держава, завдяки допомогам і дотаціям, може значно впливати на виробництво економічних благ національною економікою. Але враховуючи значне боргове навантаження держави, близько 50% якого припадає на зовнішні іноземні запозичення, а також соціальну допомогу населенню, яке не в змозі сплатити за користування комунальними послугами, держава дещо призупинила інвестиційну діяльність, виділивши із коштів державного бюджету у 2016 році лише 9264 млн. грн., що становить 2,6% від усіх капітальних інвестицій. Внаслідок процесів децентралізації, збільшилися інвестиції за кошти місцевих бюджетів. Так, у 2016 році було виділено 26817 млн. грн., що на 19598 млн. грн. більше за аналогічний показник 2013 року. Частка, що припадає на кредити банків та інші позики, різко зменшується і становить 7,5%. Зменшення використання банківських кредитів можна пояснити, по-перше, нестабільною національною валютою, оскільки до суми кредиту додаватиметься рівень інфляції, тобто боржники будуть змушені повертати більшу суму коштів, аніж було позичено, по-друге, спрямуванням населенням і підприємствами позик на задоволення поточних потреб, а не на заощадження чи інвестування.

Інвестиційний процес є невід'ємною складовою нагромадження національного капіталу. Для того, щоб покращити інвестиційний клімат України та збільшити як іноземне, так і внутрішнє інвестування у підприємства, галузі економіки, необхідно здійснити ряд заходів, а саме: доцільно розробити комплексну програму залучення інвестицій, яка б

передбачала ефективне державне регулювання інвестиційного процесу, виважену податкову політику, цільове стимулювання пріоритетних галузей економіки.

Література

1. Статистичний щорічник України за 2016 рік / Державна служба статистики, Київ 2013 // « Капітальні інвестиції», с. 357-359.